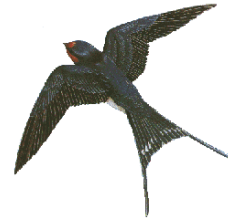


OMNIBUS 2010

05.05.2010

JASKÓŁKA – klasa 6 szkoły podstawowej

Czas trwania konkursu: 45 minut



Witamy Cię. Otrzymujesz od nas 100 punktów – tyle ile masz decyzji do podjęcia. Za każdą poprawną odpowiedź dopisujemy Ci jeszcze 1 punkt, za błędną zabieramy dany punkt. Gdy nie odpowiadasz, zachowujesz podarowany punkt. Pamiętaj, że każda z odpowiedzi A, B, C, D może być fałszywa lub prawdziwa. **W czasie konkursu nie wolno używać słowników, notatek, podręczników itp.**

*Życzymy przyjemnej pracy. POWODZENIA!*Agnieszka Krzemińska *Świetlana przeszłość* (fragm.)

Według Greków, tajemnicę ognia wykradł bogom Prometeusz i nauczył ludzi, jak się nim posługiwać. Ogień zaczął służyć do przygotowywania jedzenia, obróbki materiałów, miał też funkcje społeczne. W naszych wyobrażeniach o praludziach wokół ogniska siedzą zarówno neandertalczyki, jak i ubrani w skóry paleolityczni łowcy reniferów czy pierwsi rolnicy. Naprawdę nie wiemy, kto pierwszy nauczył się kontrolować ogień. Na pewno nie był to człowiek współczesny. Jeden z najstarszych dowodów użycia ognia ma 1,5 mln lat i pochodzi z jaskini Swartkrans w RPA, gdzie znaleziono resztki przepalonych w ognisku kości antylopy, guźca i zebry. Zamieszkujący jaskinię *Homo erectus* umiał zatem rozpalać i podtrzymywać ogień.

(Polityka nr 13, 28 marca 2009)

1. Temat powyższego tekstu:

- A) zostaje zasygnalizowany już w tytule
C) zmienia się w toku wywodu

- B) związany jest z ogniem
D) nie odpowiada tytułowi artykułu

2. Autorkę powyższego tekstu można nazwać

- A) poetką
B) reporterką

- C) propagatorką nauki
D) odkrywcą

3. O powyższym tekście można powiedzieć, że:

- A) jest on napisany prozą
C) opowiada o początkach ludzkiej cywilizacji

- B) nie jest tekstem anonimowym
D) zalicza się do literatury pięknej

4. W swoim wywodzie autorka:

- A) odwołuje się do mitologii
C) wprowadza elementy narracji

- B) sygnalizuje, które fakty są niepewne
D) powołuje opinie znanych naukowców

5. Cel, jaki stawia przed sobą pisząca, można określić jako:

- A) ocenę omawianych wydarzeń
C) prezentację stanu wiedzy na temat omawianych faktów

- B) nadanie prezentowanym faktom nowych sensów
D) sprowokowanie dyskusji

6. Powyższy tekst ma charakter:

- A) artykułu popularnonaukowego
B) recenzji

- C) utworu artystycznego
D) dyskusji

7. Adresatem powyższego tekstu może być:

- A) każdy czytelnik
B) młodzież
D) człowiek zainteresowany problematyką najdawniejszej historii ludzkości

- C) człowiek, który niewiele wie o prehistorii

8. W powyższym artykule nie ma:

- A) cytatów
B) przypisów

- C) terminów naukowych
D) fabuły

9. W swoim tekście pisząca unika:

- A) wyrażen potocznych
C) faktów niemających potwierdzenia w źródłach

- B) wyrazów nacechowanych emocjonalnie
D) definiowania podstawowych pojęć

10. W swoim tekście autorka:

- A) prezentowane fakty przedstawia jako efekt własnych badań
B) ukazuje omawiane przez siebie fakty jako sensację w świecie nauki
C) pozwala ujrzeć światło dzienne niektórym faktom
D) przedstawia fakty znane innym naukowcom

11. Przywołana w tekście postać Prometeusza:
- A) ma uwiarygodnić prezentowane poglądy
 B) jest imieniem tytana – dobroczyńcy ludzkości
 C) wprowadza nastrój tajemniczości
 D) jest imieniem greckiego bohatera narodowego
12. Kursywa (czyli pochylony druk) w powyższym tekście:
- A) wyodrębnia istotne pojęcie
 B) sygnalizuje w utworze element komizmu
 C) pojawia się wówczas, gdy pada nazwa prehistorycznego zwierzęcia
 D) zaznacza pojęcie, któremu pisząca chce nadać sens przenośny
13. Wywód powyższy odznacza się:
- A) wielowątkowością
 B) moralizatorskim charakterem
 C) stopniowo wzrastającym aż do zakończenia napięciem
 D) rzeczowością
14. Z tekstu możemy się dowiedzieć, że:
- A) jedno z najstarszych dowodów użycia ognia znaleziono w Afryce
 B) raczej nie poznamy prawdy o tym, kto pierwszy ujarzmił ogień
 C) ludzie pierwotni umieli wykorzystywać ogień
 D) z pewnością ogień był już opanowany milion lat temu
15. Wymieniając funkcje ognia w dawnych społeczeństwach:
- A) pisząca omawia szerzej jedną z nich
 B) jedną z nich uznaje za najważniejszą
 C) określa, że obróbka materiałów i przygotowanie jedzenia były mniej ważnymi funkcjami
 D) uznaje jednakową ważność wszystkich funkcji
16. Z powyższego tekstu nie dowiemy się:
- A) jakie przedmioty odkryto w jaskini Swartkrans
 B) kto zamieszkiwał jaskinię odkrytą w RPA
 C) czy człowieka żyjącego współcześnie łączy coś z neandertalczykami
 D) na jakie zwierzęta polowali ludzie pierwotni
17. Zakończenie powyższego tekstu:
- A) zawiera morał
 B) zbiera myśli z całego wywodu
 C) prowokuje
 D) wyraża wątpliwości autorki
18. W zadaniu *Naprawdę nie wiemy, kto pierwszy nauczył się kontrolować ogień*:
- A) nie ma podmiotu
 B) występują dwa orzeczenia
 C) występuje podmiot domyślny
 D) jest tylko jedno orzeczenie
19. W tym samym zdaniu:
- A) nie ma spójnika
 B) nie występują przyimki
 C) brak zaimków
 D) jest partykuła
20. W tekście powyższym można znaleźć:
- A) zdanie bezpodmiotowe
 B) zdrobnienia
 C) nazwy dwóch państw
 D) cudzołów
21. Rzeczownikiem jest wyraz:
- A) wobrażeniach
 B) łowcy
 C) naprawdę
 D) nim
22. Związek *człowiek współczesny*:
- A) tworzą dwa wyrazy będące tą samą częścią mowy
 B) tworzy rzeczownik z czasownikiem
 C) tworzą wyrazy będące w tym samym przypadku
 D) tworzą nieodmienne części mowy
23. Bezokolicznikiem jest wyraz:
- A) znaleziono
 B) zamieszkujący
 C) posługiwać się
 D) służyć
24. Wyrazem krótszym niż trzysylabowy jest forma:
- A) funkcje
 B) wykradł
 C) pierwsi
 D) ludzi
25. Na przedostatnią sylabę akcent nie pada w wyrazie:
- A) miał
 B) lat
 C) podtrzymać
 D) pochodzi